

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

I:7

2013-03-07

S2012/4380/FS

S2013/1906/FS (delvis)

Socialstyrelsen

106 30 Stockholm

Uppdrag att utveckla och publicera öppna jämförelser inom folkhälsa

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att, i samverkan med Statens folkhälsoinstitut (FHI) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och andra berörda aktörer fortsätta utvecklingsarbetet av öppna jämförelser inom folkhälsoområdet med målet att publicera öppna jämförelser inom området under 2014.

Uppdraget ersätter det tidigare lämnade uppdraget att utarbeta förslag till genomförande av öppna jämförelser folkhälsa (regeringens beslut den 14 juni 2012, dnr S2012/4380/FS).

Rapporten ska innehålla en redovisning av indikatorer för folkhälsoområdet som baseras på en vidareutveckling av befintliga samt nya datakällor. I möjligaste mån ska indikatorer utnyttja resultaten från folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor. Rapportens innehåll ska syfta till att stimulera till insatser och systematiska förbättringar av verksamheter i kommuner och landsting som bidrar till att förbättra folkhälsans utveckling. Vidare ska rapporten redovisa indikatorerna på ett sådant sätt att dessa kan användas som beslutsunderlag tillsammans med öppna jämförelser avseende hälso- och sjukvård, inklusive jämlik vård och läkemedel.

Öppna jämförelser inom folkhälsa ska om det är möjligt och bedöms vara motiverat redovisas på kommun- respektive landstings- och enhetsnivå och omfatta alla verksamheter som finansieras med skattemedel, oavsett driftsform. Där det är möjligt ska jämförelser göras mellan utförare i olika driftsformer, dvs. offentliga förvaltningar och bolag, privata företag och civilsamhällets organisationer (ideella föreningar och stiftelser, kooperativa företag och aktiebolag med begränsad vinstutdelning). Resultaten ska redovisas uppdelade på kön, där så är möjligt. Ett mål med öppna jämförelser inom folkhälsa ska på sikt leda till resul-

tatindikatorer som mäter medborgarnas nytta av verksamheten och som sätts i relation till de resurser som används.

Öppna jämförelser inom folkhälsa ska publiceras på ett sådant sätt att dessa är lättillgängliga för användarna – bl.a. beslutsfattare och profession – t.ex. i en webb-applikation samt i skriftliga rapporter.

Socialstyrelsen ska efter samråd med berörda aktörer publicera öppna jämförelser inom folkhälsa, dock senast den 31 december 2014.

Socialstyrelsen ska söka samordning och synergier samt ta hänsyn till det pågående uppdraget att utveckla och publicera öppna jämförelser avseende hälso- och sjukvård, inklusive jämlik vård och läkemedel.

Socialstyrelsen ska fortlöpande föra en dialog med Regeringskansliet (Socialdepartementet) om uppdragets genomförande.

Socialstyrelsen ska till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en skriftlig rapport av uppdraget senast den 31 december 2013. Rapporten ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har. I rapporten ska Socialstyrelsen beskriva hur arbetet har bedrivits och hur medlen har använts inom uppdraget. Vidare ska myndigheten beskriva i vilken utsträckning samordningsvinster gjorts med uppdraget att utveckla och publicera öppna jämförelser avseende hälso- och sjukvård, inklusive jämlik vård och läkemedel. Socialstyrelsen ska vidare i rapporten lämna förslag på med vilken frekvens öppna jämförelser folkhälsa bör genomföras.

Socialstyrelsen tilldelas för detta ändamål 2 500 000 kronor under 2013. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har och ska ske senast den 1 december 2013.

Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2014. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Öppna jämförelser inom folkhälsa genomfördes första gången 2009 i samarbete mellan SKL, FHI och Socialstyrelsen.

Regeringen beslutade den 25 juni 2009 om en strategi för kvalitetsutveckling genom öppna jämförelser inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården (dnr S2009/6699/FS). Med öppna jämförelser avses en upp-

sättning indikatorer som redovisas återkommande och som beskriver verksamheter med avseende på kvalitet och effektivitet. Syftet med öppna jämförelser är att stimulera utvecklingen av jämlik och effektiv socialtjänst och hälso- och sjukvård med god kvalitet. Arbetet med öppna jämförelser har visat sig få avsedd effekt. Öppna jämförelser är idag ett av de viktigaste redskapen för att driva utvecklingen inom social och hälso- och sjukvården framåt.

Syftet med jämförelsen är att det ska vara ett relevant underlag för politiska beslut på olika nivåer och ett effektivt verktyg för verksamhetsutövarnas förbättringsarbete. Även för patienter, anhöriga och övriga invånare ska jämförelserna ge relevant information om verksamheterna. För att syftet ska nås bör jämförelserna göras på landstings- och enhetsnivå och omfatta alla verksamheter som finansieras med skattemedel, oavsett driftsform. För att få styreffekt är det viktigt att jämförelserna är aktuella och publiceras med en frekvens som är relevant för det lokala utvecklingsarbetet. Rapportens tyngdpunkt bör vara resultatindikatorer som mäter medborgarnas nytta av verksamheten och som sätts i relation till de resurser som används.

Genom att olika verksamheter jämförs med varandra, över tid och även utifrån mål som formulerats för verksamheterna sporrar de till att nå bättre resultat. Variationerna blir även föremål för nationella, regionala och lokala analyser. Analyserna fungerar sedan som grund för att kunna prioritera och driva verksamhetsutvecklingen framåt. Öppen publicering av jämförelser främjar dessutom en mer faktabaserad debatt och kan på så sätt bidra till att stärka medborgarnas förtroende för verksamheterna.

Socialdepartementet kommer under 2013 att genomföra en översyn av strategin för öppna jämförelser. Arbetet ska bl.a. syfta till att förtydliga Socialdepartementets, Socialstyrelsens och Sveriges Kommuner och Landstings olika roller och ansvarsfördelning. Hur de olika aktörerna ska samverka framöver behöver också klargöras. Arbetet kommer att ledas av Socialdepartementet i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting och Socialstyrelsen.

Regeringen har för avsikt att under 2014 avsätta medel, under förutsättning att riksdagen anslår medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Khaled Khamchane

Kopia till

Finansdepartementet/Ba
Finansdepartementet/KSÄ/KE
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Boverket
Kammarkollegiet
Läkemedelsverket
Statens folkhälsoinstitut
Sveriges Kommuner och Landsting